

5.Sınıf Din Kültürü 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net

1. SORU (DKAB.5.3.2. Kur'an-ı Kerim'in temel özellikleri) Soru: Kur'an-ı Kerim, sadece indirildiği döneme veya sadece Arap toplumuna hitap eden bir kitap değildir. O, tüm zamanlar için geçerli ilkeler sunan, insanları karanlıktan aydınlığa çıkaran evrensel bir rehberdir. Kur'an-ı Kerim'in bu "evrensellik" özelliğini ve insan hayatını düzenlemedeki temel amacını bir örnekle açıklayınız.

Cevap: Kur'an-ı Kerim'in evrenselliği, onun mesajlarının tüm insanlığa hitap etmesi ve zaman geçse de hükümlerinin eskimesidir. Örneğin; "Adaletle hükmedin" emri, bin yıl önce de bugün de dünyanın her yerindeki insanlar için en temel huzur kaynağıdır. Kur'an'ın temel amacı, insanlara doğru yolu (sırat-ı müstakim) göstererek hem bu dünyada hem de ahirette mutlu olmalarını sağlamaktır.

2. SORU (DKAB.5.4.1. Peygamberlik hakkında akıl yürütebilme) Soru: Yüce Allah, mesajlarını insanlara iletmek için melekleri değil, insanların içinden birini peygamber olarak seçmiştir. Eğer peygamberler meleklerden seçilseydi, insanlar dinin emirlerini yerine getirme konusunda nasıl bir mazeret üretebilirlerdi? Peygamberlerin "insan" olmasının bizler için önemini tartışınız.

Cevap: Eğer peygamber melek olsaydı insanlar, "O melek olduğu için yorulmuyor, acıkmıyor ve nefsi yok; biz insanız, onun yaptıklarını yapamayız" şeklinde bir mazeret üretebilirlerdi. Peygamberin insan olması, dinin yaşanabilir olduğunu gösterir. O da bizim gibi acıkmış, üzölmüş ve yorulmuştur; bu da onu her konuda "örnek alabilmemizi" (üsve-i hasene) mümkün kılar.

3. SORU (DKAB.5.4.1. Peygamberlik hakkında akıl yürütebilme) Soru: Peygamberler, Allah'tan aldıkları mesajları insanlara ulaştırırken "sıdk" (doğruluk) ve "emanet" (güvenilirlik) gibi temel sıfatlara sahip olmuşlardır. Bir peygamberin toplumda güvenilmeyen biri olduğunu varsayarsak, tebliğ ettiği mesajın insanlar üzerindeki etkisi nasıl olurdu? Açıklayınız.

Cevap: Bir peygamber güvenilir olmazsa, insanlar onun getirdiği ilahi mesajlara da şüpheyle bakarlar. Sözüyle özü bir olmayan birinin peşinden kimse gitmez. Bu yüzden peygamberler, daha peygamberlik görevi gelmeden önce bile toplumda "Emin" (güvenilir) olarak tanınmışlardır; böylece tebliğ ettikleri gerçeğin kabul edilmesi kolaylaşmıştır.

4. SORU (DKAB.5.4.1. Peygamberlik hakkında akıl yürütebilme) Soru: Peygamberler sadece ibadetleri öğreten kişiler değil, aynı zamanda toplumdaki adaletsizliklere son veren, zayıfları koruyan ve ahlaki değerleri yücelten liderlerdir. Peygamberlerin toplumsal hayattaki bu "düzenleyici" rolünü, bir peygamberin hayatından kısaca örnek vererek açıklayınız.

Cevap: Peygamberler, toplumdaki cehaleti ve zulmü ortadan kaldırmayı hedeflemişlerdir. Örneğin Hz. Muhammed (s.a.v.), kız çocuklarının diri diri gömüldüğü, adaletin güçlüden yana olduğu bir toplumu; sevginin, şefkatin ve herkesin hukuk önünde eşit olduğu bir topluma dönüştürmüştür. Bu durum peygamberlerin toplumsal ahlakın mimarları olduğunu gösterir.

5. SORU (DKAB.5.4.2. Peygamber kıssalarında verilen öğütler) Soru: Hz. Nuh (a.s.), kavmini çok uzun yıllar boyunca sabırla ve nezaketle Allah'ın birliğine davet etmiştir. Ancak kavmi ona inanmamakta direnmiş ve onunla alay etmişlerdir. Hz. Nuh'un bu uzun mücadeledeki "sabır" tutumundan günümüz insanı, karşılaştığı zorluklar karşısında nasıl bir ders çıkarmalıdır?

Cevap: Hz. Nuh'un kıssasından çıkarılacak en büyük ders, doğru yolda ilerlerken sonuç ne olursa olsun pes etmemektir. Günümüz insanı da hedeflerine ulaşırken veya birine bir iyiliği

5.Sınıf Din Kültürü 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net

tavsiye ederken hemen vazgeçmemeli, nezaketini bozmadan sabırla gayret göstermelidir. Başarının sadece sayısal çoğunluk değil, kararlılık olduğu unutulmamalıdır.

6. SORU (DKAB.5.4.2. Peygamber kıssalarında verilen öğütler) Soru: Hz. İbrahim (a.s.), küçük yaştan itibaren aklını ve gözlem yeteneğini kullanarak putların birer tanrı olamayacağını anlamıştır. Güneşe, aya ve yıldızlara bakarak bunların batıp gittiğini görmüş ve "Ben batıp gidenleri sevmem" diyerek tek olan Allah'a yönelmiştir. Bu kıssadan yola çıkarak "akıl ve iman" arasındaki ilişkiyi yorumlayınız.

Cevap: Hz. İbrahim'in kıssası, dinin akılla çelişmediğini aksine aklını kullanan insanın yaratıcıyı bulabileceğini gösterir. İnsan, çevresindeki mükemmel düzeni ve varlıkların sınırlılığını düşündüğünde, her şeyi yaratan sonsuz bir gücün varlığını keşfedebilir. Bu nedenle iman, körü körüne bir inanış değil, bilinçli bir tercihtir.

7. SORU (DKAB.5.4.2. Peygamber kıssalarında verilen öğütler) Soru: Hz. Musa (a.s.), Firavun'un zulmü altındaki İsrailoğullarını kurtarmak için görevlendirilmiştir. Firavun gibi çok güçlü bir otoriteye karşı tek başına gitmiş ve hakkı savunmuştur. Hz. Musa'nın bu mücadelesi, bize "zulme karşı durmak" ve "özgürlük" temaları hakkında ne anlatmaktadır?

Cevap: Hz. Musa'nın kıssası, gücün her zaman haklı olmadığını ve asıl gücün hakikatten geldiğini öğretir. İnsan, şartlar ne kadar zor olursa olsun haksızlığa karşı ses çıkarmalı ve insanların onuruyla yaşama hakkını savunmalıdır. Bu kıssa, zalimin karşısında elif gibi dik durmanın ve mazlumun yanında olmanın önemini vurgular.

8. SORU (DKAB.5.4.3. Kureyş suresi ve anlamı) Soru: Kureyş suresinde Allah, Kureyş kabilesine sağladığı güvenlikten ve kışın Yemen'e, yazın Şam'a yaptıkları ticaret yolculuklarındaki kolaylıklardan bahsetmektedir. Surenin sonunda ise bu nimetlere karşılık "Bu Beyt'in (Kâbe'nin) Rabbine kulluk etsinler" buyurulmaktadır. Bu sureden yola çıkarak "nimet ve şükür" ilişkisini açıklayınız.

Cevap: Suresi bize, sahip olduğumuz tüm imkanların, güvenliğin ve rızkın asıl sahibinin Allah olduğunu hatırlatır. İnsan, huzur ve bolluk içindeyken bu nimetlerin kendi başarısı olduğunu düşünmemeli, bunları kendisine bahşeden Allah'a ibadet ve şükürle karşılık vermelidir. Güvenlik ve rızık, Allah'a yönelmek için birer vesiledir.

9. SORU (DKAB.5.5.1. Dinin mimarimize etkisi) Soru: Türk-İslam mimarisinde yapılan camiler, kervansaraylar ve şifahaneler incelendiğinde, bu yapıların sadece taştan ibaret olmadığı, birer "merhamet ve zarafet" eseri olduğu görülür. Örneğin; cami duvarlarına yapılan kuş evleri, dinin hangi yönünün mimariye yansıdığını gösterir? Açıklayınız.

Cevap: Cami duvarlarındaki kuş evleri, İslam dininin "yaratılanı sev, Yaradan'dan ötürü" ilkesinin ve şefkat duygusunun mimariye yansımasıdır. Dinimiz sadece insanlara değil, tüm canlılara merhametle yaklaşmayı emreder. Mimarimiz de bu anlayışla şekillenmiş; estetikle merhamet birleştirilerek doğayla uyumlu yapılar ortaya çıkarılmıştır.

10. SORU (DKAB.5.5.2. Camilerin bölümlerini tanıyabilme) Soru: Camiye girdiğimizde kible yönündeki duvarda bulunan, imamın namaz kıldırırken durduğu oyuk ve işlemeli yere ne ad verilir? Bu bölümün camideki işlevini ve neden genellikle işlemeli olduğunu açıklayınız.

Cevap: Bu bölüme **Mihrab** denir. Mihrabın işlevi, cemaate namaz kıldırılan imamın duracağı yeri belirlemek ve kible yönünü göstermektir. Sanatsal açıdan işlemeli olması ise, Müslümanların ibadet ettikleri mekana verdikleri değer ve İslam sanatının zarafetini simgeler.

5.Sınıf Din Kültürü 2.Dönem 2.Yazılı

Yazilidayim.net

11. SORU (DKAB.5.5.2. Camilerin bölümlerini tanıyabilme) Soru: Cuma ve bayram namazlarında hatibin üzerine çıkarak hutbe okuduğu, merdivenli ve yüksek yapıya ne ad verilir? Bu yapının yüksek olmasının cemaatle iletişim açısından önemini belirtiniz.

Cevap: Bu bölüme **Minber** denir. Minberin yüksek ve merdivenli olmasının sebebi, hatibin (konuşmacının) cemaatin tamamı tarafından rahatça görülebilmesini ve sesinin daha uzak noktalara ulaşmasını sağlamaktır. Bu durum, toplu yapılan ibadetlerde iletişimin ve mesajın herkes tarafından anlaşılmasının önemini gösterir.